

For stadig bedre rettigheder

LGBT komiteen arbejder med lovgivning og rettigheder i relation til LGBT-personer og er partipolitisk uafhængig

komiteen@lgbtkomiteen.dk

komiteen.dk

Facebook: [@lgbtkomiteen](https://www.facebook.com/lgbtkomiteen)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, star@star.dk
Astrid Helledi Steensen, asst@star.dk

31. januar 2026

Udkast til forslag til lov om ændring af barselsloven (Sorgorlov til en efterlevende forælder til et mindreårigt barn)

LGBT komiteen takker for tilsendelsen af udkastet til forslag til lov om ændring af barselsloven.

Sorgorlov

LGBT komiteen finder det beklageligt, at sociale forældre står udenfor sorgorlovsreglerne. I en regnbuefamilie er der jo ofte tale om, at flere end to personer har besluttet at stifte familie sammen. Dette er også anerkendt gennem barselslovens §§ 23a-c og §24 om overdragelse af orlov med barselsdagpenge til sociale forældre.

Bevæggrunden for det nærværende lovforslag fremgår af bemærkningerne:

Aftalepartierne er enige om, at familier med børn står i en særlig sårbar situation, hvis den ene forælder dør, hvor den tilbageværende forælder både skal håndtere sin egen sorg og sine børns sorg og samtidig tage vare på familiens nye situation. Derfor indføres en ret for den efterlevende forælder til op til 12 ugers betalt orlov i forbindelse med den anden forælders død. (p. 2)

Dette står i skærende kontrast til bemærkningerne til § 1

Sociale forældre er ikke omfattet af forslaget. Det gælder, uanset om den sociale forælder bor sammen med barnet og den retlige forælder, der dør. (p. 13)

Et barn kan i Danmark højst have to juridiske forældre¹. Det er ikke usædvanligt at for eksempel et lesbisk par og en bøsse får et barn sammen, og hvor de genetiske forældre tager de juridiske forældreskaber. Det er således almindeligt, at børn i regnbuefamilier bor med forældre, hvor den ene ikke er juridisk forælder. Eller med andre ord, hvor en primær omsorgsperson ikke er juridisk forælder. Det er svært at se, hvorfor en sådan forælder, hvis partner dør, ikke skal omfattes af ordningen. Vedkommende skal håndtere sin egen sorg og sine børns sorg præcis som andre forældre.

Det er således en mangel, at sorgorlovsreglerne ikke gælder for sociale forældre. Det barn, der har mistet en forælder, har samme behov for omsorg, uanset familiekonstellationen. LGBT komiteen skal derfor anbefale, at der indføres regler for overdragelse af sorgorlov fra en juridisk forælder til en social forælder.

---

¹ LGBT komiteen har foreslået en model for samforælderskab, som inkluderer alle forældre:
<https://komiteen.dk/?p=1400>

Sprogbrug

Hvor selve lovteksten er formuleret uden kønnede begreber, er dette ikke tilfældet hvad angår bemærkningerne til loven.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og bemærkningerne til § 1, at

I barselsloven er forældre defineret i § 23 a, stk. 1, og sociale forældre er defineret i § 23 a, stk. 3. Det fremgår af § 23 a, stk. 1, at ved forælder forstås en mor, far, medmor, adoptant eller en forælder, der har fået fastslået forældreskab på grundlag af en surrogataftale efter børnelovens kapitel 1 b, 5 b eller 5 c. (pp. 3, 12)

Mor, far og medmor er defineret i børneloven, mens adoptant er defineret i adoptionsloven. Reglerne om forælderskab ved surrogataftaler findes, som specificeret i bemærkningerne, i børneloven og definerer hvem der er mor, far, medmor eller medfar. For at sikre præcision i børneloven i forhold til transkønnedes forælderskab, er indsat kapitel 6 a.

Denne mangfoldighed af bestemmelser er skabt netop for at forhindre uklarheder om forælderskab i en verden med familiemønstre i udvikling, og hvor en tiendedel af en fødselsårgang er blevet til ved assisteret reproduktion. Den omsorg, der er lagt for dagen i forhold til sproget i lovteksten, bør gå igen i bemærkningerne.

Eksempelvis findes følgende passage:

Situationen vil kunne opstå, hvis moren til et nyfødt barn dør under barnets fødsel. Her vil faren eller medmoren til barnet kunne indtræde i morens ret til fravær efter § 7, stk. 1, jf. stk. 2, hvilket giver faren eller medmoren ret til fravær i 10 uger efter barnets fødsel. Vælger faren eller medmoren at indtræde i morens ret til fravær efter § 7, stk. 1, vil fraværet delvist være tidsmæssigt sammenfaldende med retten til sorgorlov efter forslaget, og retten til 10 af de 12 ugers fravær i forbindelse med sorgorloven vil derfor bortfalde. Faren eller medmoren vil efter afholdelsen af de 10 ugers fravær efter § 7, stk. 1, have ret til 2 ugers sorgorlov i forbindelse med den anden forælders død. (p. 6)

Denne tekst ville være betydelig mere præcis, hvis den blev formuleret for eksempel således:

Situationen vil kunne opstå, hvis den fødende dør under barnets fødsel. Her vil den anden forælder til barnet kunne indtræde i den fødendes ret til fravær efter § 7, stk. 1, jf. stk. 2, hvilket giver vedkommende ret til fravær i 10 uger efter barnets fødsel. Vælger den efterlevende forælder at indtræde i den fødendes ret til fravær efter § 7, stk. 1, vil fraværet delvist være tidsmæssigt sammenfaldende med retten til sorgorlov efter forslaget, og retten til 10 af de 12 ugers fravær i forbindelse med sorgorloven vil derfor bortfalde. Den efterlevende forælder vil efter afholdelsen af de 10 ugers fravær efter § 7, stk. 1, have ret til 2 ugers sorgorlov i forbindelse med den anden forælders død.

Bemærkningerne til en lov er retskilder, som konstituerer et fortolkningsbidrag, som anvendes ved domstolene.

Som det fremgår af vejledning om lov kvalitet²:

Der bør tilstræbes en brug af kønsneutrale betegnelser for personer i lovgivningen, i det omfang dette kan lade sig gøre på en sprogligt hensigtsmæssig måde. (Afsnit 2)

[...]

---

² VEJL nr 9964 af 23/11/2023

Efter at lovforslaget er vedtaget, vil bemærkningerne have væsentlig betydning for lovens anvendelse i praksis. Loves forarbejder, herunder særligt lovforslagets bemærkninger, har således stor fortolkningsmæssig betydning for forvaltningen, domstolene, Folketingets Ombudsmand m.v. Heri ligger også, at uklare, tvetydige eller i øvrigt sjuskede bemærkninger ofte vil have den virkning, at loven får en anden anvendelse i praksis end den, som var tilsigtet. (Afsnit 4.1)

Anvendelsen af lovgivningen i sager om LGBT-personers familieretlige forhold er komplekse. LGBT komiteen finder på den baggrund, at bemærkningerne til lovforslaget bør udformes på en måde, som ikke sprogligt ekskluderer visse grupper, der er omfattet af loven.

Konklusion

LGBT komiteen finder lovforslaget sympatisk. Men med forslaget indføres en ny type orlov, og det er utilfredsstillende, at regnbuefamilier ikke fra starten inkluderes.

Det er endvidere utilfredsstillende, at sprogbrugen i bemærkningerne anvender kønnede begreber, hvilket ikke bidrager til fortolkningen af loven for dele af LGBT-segmentet.

Med venlig hilsen

LGBT komiteen

Søren Laursen